

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ
ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ
—
ΓΡΑΦΕΙΑ
ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
ΕΝ ΤΗ ΑΚΑΔΗΜΕΙΑ

ΤΑ ΠΑΤΡΙΑ

ΕΚΤΥΠΟΥΤΑΙ
ΕΙΣ 20,000
ΑΝΤΙΤΥΠΩΝ
ΚΑΙ
ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ
ΔΩΡΕΑΝ

ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΤΗΣ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΠΑΤΡΙΩΝ ΑΜΥΝΗΣ

Εκδιδόμενον ἐπὶ ἐπιμελείᾳ ἱππερωπῆς ἐκ τῶν κ.κ. Κ. Μητροπολίτου, Σ. Βουτυρά, Γ. Μοσχάκη, Γ. Ν. Χατζιδάκι καὶ Γ. Μ. Δαμιανόπουλου διευθυντῶν.

ΣΧΟΛΕΙΑ ΤΟΥ ΛΑΟΥ

Ὁ εἰπὼν κατὰ πρῶτον ὅτι τὸ θέατρον εἶναι σχολεῖον τοῦ λαοῦ, ἄς ἔλθῃ εἰς τὰς Ἀθήνας ὅπως ἀνακαλέσῃ τοὺς λόγους του. Σχολεῖα τοῦ λαοῦ! Πῶς οὐχί! Πέντε μηνῶν νύκτας τώρα διδάσκουσι, ναι, διδάσκουσιν οἱ ἡθοποιοί, μάλιστα, οἱ ἡθοποιοί, ἵνα μεταχειρισθῶμεν τοὺς πομπῶδεις τίτλους, οὓς περιάπτουσιν ἐαυτοῖς οἱ ὑποδύμενοι τὰ διάφορα τῶν ἐκτελουμένων ἔργων πρόσωπα, πέντε μηνῶν νύκτες συνεπληρώθησαν ἤδη κατὰ τὴν λήξιν τῆς θερινῆς περιόδου, καὶ ἄς εὐρεθῇ ὁ ἄνθρωπος, ὅστις θὰ ὑποστηρίξῃ ὅτι τὰ ἐννέα δέκατα τῶν διδασκέντων ἔργων εἶχον πρὸς τοὺς εὐφημισμοὺς τούτους σχέσεις πλειοτέρας, ἀφ' ὧν μία γνωστὴ νόσος μὲ τὸ ὄνομά της: εὐλογία.

Γνωρίζομεν τί εἶναι ἐτοιμοὶ νὰ ἀποκριθῶσιν οἱ οὕτω ἐγκαλούμενοι. Θὰ ἀντιτάξωσιν ἡμῖν τὰς βιοτικὰς αὐτῶν ἀνάγκας καὶ τὰς χαλεπότητας τοῦ ἀγῶνος τῆς ζωῆς. Θὰ ἀντιτάξωσιν τὴν κενότητα τῶν καθισμάτων καὶ τὴν κενότητα τοῦ ταμείου των, ὅταν τὰ διδασκόμενα ἔργα εἶναι κόσμια, εὐπρεπῆ, ἀποπνέοντα τὸ ἄρωμα τῆς τιμῆς καὶ τῆς ἠθικῆς. Θὰ ἀντιτάξωσιν ἴσως τὰς ὑρέξεις τοῦ κοινοῦ καὶ θὰ δηλώσωσιν, ἀπαξ ἔτι, ὅτι τὸ κοινὸν ὑπηρετοῦσι. Τοῦτέστιν ὅτι οὐχὶ ἄλλος τις ὑψηλότερος σκοπὸς ἢ λόγος, ἀλλ' αἱ εἰσπραξεις κανονίζουσι τὸ διδασκτικὸν καὶ ἡθοποιητικὸν αὐτῶν πρόγραμμα.

Ἐχει τότε καλῶς. Ἀλλ' ὅσον καὶ ἂν ἔχασαν λέξεις τινὲς τὴν σημασίαν των, ἄς μεταχειρισθῶσι λοιπὸν τὰς μὴ ἀπωλεσάσας αὐτήν. Ἐστῶσαν εἰλικρινέστεροι καὶ ἄς δίδωσι τὰ πρέποντα ὀνόματα εἰς τὰ ἐμπορεύματα τὰ ὅποια πωλοῦσιν. Ἄς παύσωσι λέγοντες, ὅτι διδάσκουσιν, ὅτι ἡθοποιοῦσιν. Ἄς μὴ ἀποκαλῶσι πλέον σχολεῖα τὰς περιτετειχισμένας μάνδρας, ἄς ἐξωθεν μὲν ἀπολυμαίνει ἔστιν ὅτε ἡ Ἀστυνομία δι' ἀσέβειστον, ἔσθωθεν δὲ πληροῦσι τῶν παρισινῶν ταπιφράγκων τὰ ἠθικά μιάσματα, ἅτινα ἀκαταδίωκτα, ἀνεξέλεγκτα, ἐπικαθίζουσιν ἐπὶ ψυχῶν ἀπλοϊκῶν καὶ ἀχειραγωγῆτων, ἀσυνειδήτως καθισταμένων οὕτω φορέων τῆς διεθνοῦς καταπτώσεως καὶ διαφθορᾶς, ἀνὰ πᾶσαν τὴν λοιπὴν πρωτεύουσιν καὶ τὴν Ἑλλάδα.

Ἐν καιρῷ ἐδώκαμεν τὸ σύνθημα τῆς διαμαρτυρίας κατὰ τῶν τραυμάτων, ἅτινα ἐπιφέρουσι θεάτρα τινα, —καὶ αὐτὰ ἀκόμη ὅσα δὲν ὑπεθέτομεν— κατὰ τῆς δημοσίας ἠθικῆς. Ὁ καθημερινὸς τύπος ἐβόησε μετ' ἡμῶν, ἰδὼν ὅμως, φαίνεται, ὅτι ἐβόα ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἐσιώπησεν. Ἀλλὰ τῶν εὐγενῶν ἰδεῶν οἱ ὁπαδοὶ καὶ ὑποστηρικταὶ αὐξάνουσιν εὐτυχῶς καθ' ἑκάστην καὶ εἰς τὴν μελέτην αὐτῶν διὰ τὸ προσεχὲς μέλλον ὑποβάλλομεν τὸν ἐπίλογον τοῦτον τῆς ληξάσης θερινῆς περιόδου τῶν θεάτρων. Τῶν σχολείων τοῦ λαοῦ!

ΤΟ ΑΓΙΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

Κυριακῇ τρίτῃ.
(Λουκ. ζ'. [11—16])

Κείμενον.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἐπορεύετο ὁ Ἰησοῦς εἰς πόλιν καλουμένην Νάϊν·¹ καὶ συνεπορεύοντο αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἱκανοί, καὶ ὄχλος πολὺς. Ὡς δὲ ἤγγισε² τῇ πύλῃ τῆς πόλεως, καὶ ἰδοὺ, ἐξεκομίζετο τεθνηκώς,³ υἱὸς μονογενῆς τῇ μητρὶ αὐτοῦ· καὶ αὐτὴ ἦν χήρα· καὶ ὄχλος τῆς πόλεως ἱκανὸς σὺν αὐτῇ. Καὶ ἰδὼν αὐτὴν ὁ Κύριος, ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτῇ, καὶ εἶπεν αὐτῇ· Μὴ κλαῖε. Καὶ προσελθὼν ἤψατο τῆς σοροῦ,⁴ (οἱ δὲ βαστάζοντες ἔστησαν,) καὶ εἶπε· Νεανίσκε, σοὶ λέγω· Ἐγέρθητι. Καὶ ἀνεκάθισεν ὁ νεκρὸς, καὶ ἤρξατο λαλεῖν· καὶ ἔδωκεν αὐτὸν τῇ μητρὶ αὐτοῦ. Ἐλαβε δὲ φόβος ἅπαντας, καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεόν, λέγοντες· Ὅτι προφήτης μέγας ἐγήγερται ἐν ἡμῖν, καὶ ὅτι ἐπεσκέψατο⁵ ὁ Θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ.

Σημειώσεις.

1) Νάϊν, πόλις τῆς Γαλιλαίας, ἀπέχουσα δύο μίλια πρὸς δυσμὰς τοῦ ὄρους Θαβὼρ. 2) ἤγγισεν=ἐπλησίασεν. 3) Ἐξεκομίζετο τεθνηκώς· οἱ ἀρχαῖοι συνεθίζον νὰ θάπτωσι τοὺς νεκροὺς ἐκτὸς τῆς πόλεως, ὡς καὶ τώρα, εἰς νεκροταφεῖα. 4) ἤψατο τῆς σοροῦ=ἤγγισεν τὸ νεκροκράββατον. 5) Ἐπεσκέψατο=ἠλέησεν ὁ Θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ, ἀποστείλας τὸν Μεσίαν.

ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ ΕΚ ΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ

Η ΛΥΠΗ

Πολλοὶ εἶναι αἱ θλίψεις καὶ στενοχωρίαι, τὰς ὁποίας δοκιμάζει ὁ ἄνθρωπος ἐν τῷ βίῳ του. Ἀπώλεια περιουσίας καὶ θέσεων κοινωνικῶν, προσβολὴ κατὰ τῆς τιμῆς καὶ τῆς ὑπολήψεως, ἀσθένεια δεινὴ ἢ δυσχέρεια ἀνυπερέβλητοι, ταῦτα καὶ πλεῖστα ἄλλα πληροῦσι λύπης καὶ πικρίας τὸν ἄνθρωπον καὶ καθιστῶσι πολλάκις εἰς αὐτὸν τὸν βίον δυσχερέστατον, ἂν, μὴ ἀφόρητον. Ἀλλὰ πᾶσαν ἄλλην θλίψιν καὶ στενοχωρίαν ὑπερβαίνει ἡ λύπη, τὴν ὁποίαν αἰσθανόμεθα, ὅταν ἐπέρχεται ὁ θάνατος καὶ χωρίζῃ ἀφ' ἡμῶν ὃν προσφιλέστατον, μετὰ τοῦ ὁποίου συνεδέθημεν ἐπὶ γῆς διὰ δεσμῶν ἀρρήκτων, καὶ τὸ ὅποσον χωρίζομενον ἀφ' ἡμῶν ἀποστῇ μέρος τῆς καρδίας μας καὶ καθιστῇ τὸ τραῦμα αὐτῆς ἀνίατον. Καὶ τοιαύτη ἦτο φυσικώτατα ἡ λύπη, ὑπὸ τῆς ὁποίας κατείχετο ἡ δυστυχὴς χήρα, ἡ ὁποία κατὰ τὴν προκειμένην περικοπήν τοῦ Εὐαγγελίου συνάδου νεκρὸν εἰς τὸν τάφον τὸν μονογενῆ αὐτῆς υἱόν, τὸ μόνον αὐτῆς στήριγμα, τὴν μόνην αὐτῆς χαρὰν καὶ ἐλπίδα ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, κλαίουσα καὶ θρηνοῦσα. Τοιοῦτο δυστύχημα δὲν ἦτο δυνατόν νὰ μὴ συγκινήσῃ βαθύτατα τὴν φιλόανθρωπον καρδίαν τοῦ Ἰησοῦ, ὅστις ἦτο αὐτῇ ἡ ἐνσάρκωσις τῆς ἀπείρου ἀγάπης, ὅστις διήλθε τὸν βίον ἀγαπῶν καὶ εὐεργετῶν. Καὶ ἡσπλαγχνίσθη τὴν δυστυχὴ χήραν καὶ ἐν τῇ θείᾳ αὐτοῦ δυνάμει ἀνέστησε τὸν υἱὸν αὐτῆς καὶ τὸν ἔδωκεν εἰς αὐτήν. Πρὸ τούτου δὲ

στραφείς, πρὸς τὴν κλαίονσαν μητέρα εἶπε πρὸς αὐτήν· Μὴ κλαίῃς. Ἄλλ' ἦτο ἀρὰ γε δυνατόν νὰ μὴ κλαίῃς ἡ δυστυχὴς χήρα, κηδεύουσα τὸν μονογενῆ αὐτῆς υἱόν; Καὶ εἶναι λοιπὸν τὰ δάκρυα ἀπηγορευμένα, ὅταν τὴν ἀνθρωπίνην καρδίαν ὑπερπληροῖ τὸ ἄλγος καὶ ἡ λύπη; Μὴ τὰ δάκρυα δὲν εἶναι τὸ τρανότερον δείγμα καρδίας ἀληθῶς εὐγενούς καὶ εὐαισθητοῦ, δὲν εἶναι ὀφειλόμενος φόρος ἀγάπης; Καρδία ἀγαπῶσα κλαίει καὶ δὲν δύναται νὰ μὴ κλαίῃ, ὅταν χωρίζεται ἀπὸ τοῦ ἀντικειμένου τῆς ἀγάπης αὐτῆς. Μὴ τὰ δάκρυα δὲν καθιέρωσεν ἡ θρησκεία; «Τέκνον ἐπὶ νεκρῷ κατὰγαγε δάκρυα», λέγει ἡ ἁγία Γραφή. Μὴ δὲν ἐξηγήσατε τὰ δάκρυα αὐτὸς ὁ Σωτὴρ ἡμῶν διὰ τοῦ παραδείγματος τοῦ; Τὰ δάκρυα οὐχὶ σπανίως ἔρρεον ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ. Ἐκλαίεν ἐπὶ τῇ ἐπικειμένῃ καταστροφῇ τῆς ἀχαρίστου πόλεως Ἱερουσαλὴμ. Ἐδάκρυσεν, ὅτε ἤρχετο εἰς τὸ μνημεῖον νὰ ἱδρὼν τὸν ἀποθανόντα φίλον τοῦ Λαζάρου. Ἐν τῷ μέσῳ τῶν παθῶν ἡ ψυχὴ αὐτοῦ ἔγεινε περίλυπος ἕως θανάτου. Ὑψιπαγχίσιον τὴν δυστυχὴ χήραν τῆς Νάιν καὶ βαθύτατα συγκινημένος ἀνέστησε τὸν μονογενῆ αὐτῆς υἱόν.

Ἄλλ' ἂν τὰ δάκρυα δὲν εἶναι ἀπηγορευμένα, τούνκντιον δὲ ἐπιβάλλονται ὑπ' αὐτῆς τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως καὶ καθιερῶνται ὑπὸ τῆς θρησκείας καὶ τοῦ παραδείγματος τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν, διατί τότε ὁ Κύριος ἡμῶν λέγει πρὸς τὴν δυστυχὴ χήραν· Μὴ κλαίῃς; Λέγει οὕτω ὁ Κύριος ἡμῶν, ἵνα δείξῃ εἰς αὐτὴν ὅτι δὲν πρέπει νὰ κλαίῃ, ἀπαρηγόρητα, ὅτι δὲν πρέπει νὰ κυριευθῇ ὑπὸ τῆς λύπης, ὥς ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι δὲν πιστεύουσιν ὅτι μετὰ θάνατον ὑπάρχει ζωὴ, ἐν τῇ ὁποίᾳ θὰ ἐπανιδώμεν τοὺς ἀπ' ἡμῶν χωρισθέντας διὰ τοῦ θανάτου. «Μὴ λυπεῖσθε, καθὼς καὶ οἱ λοιποὶ οἱ μὴ ἔχοντες ἐλπίδα». Ὅ,τι εἶπε πρὸς τὴν δυστυχὴ χήραν, τοῦτο ἐπαναλαμβάνει ὁ Κύριος ἡμῶν πρὸς ἕνα ἕκαστον τῶν πιστευόντων εἰς αὐτόν. Μὴ κλαίῃς, μὴ κυριεύσῃς ὑπὸ τῆς λύπης, μὴ παραδίδεσαι εἰς τὰ δάκρυα ὥς ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι δὲν ἐλπίζουν εἰς μέλλουσαν ζωὴν καὶ ἀνάστασιν. Ναί, λυπούμεθα καὶ δὲν εἶναι δυνατόν νὰ μὴ λυπούμεθα, ὅταν ὁ θάνατος ἀρσενῶς ἀπὸ τῶν ἀγαθῶν ἡμῶν γονεῖς, τέκνα, σύζυγον, ἀδελφούς, φίλους πολυτίμους. Ἄλλ' ἡ λύπη δὲν πρέπει νὰ κυριεύῃ τὴν καρδίαν ἡμῶν, οὐδὲ νὰ φέρῃ ἡμᾶς εἰς τὴν ἀπελπίαν· διότι τότε δεικνύομεν ὅτι δὲν πιστεύομεν ἀδιστακτικῶς εἰς μίαν τῶν θεμελιωδestatων ἀληθειῶν τῆς πίστεως ἡμῶν, εἰς τὴν ἀθανασίαν τῆς ψυχῆς. Ἄλλ' ἂν εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴ λυπούμεθα, μόνον δὲ ἡ πίστις εἰς τὴν ἀθανασίαν δύναται νὰ προφυλάξῃ ἡμᾶς ἀπὸ τῆς ἀπελπίσεως, ἀπὸ τέλους πολλῆς οἰκτροῦ, τοῦτο καὶ μόνον εἶναι ἀρκετὸν νὰ πείσῃ ἡμᾶς ὅτι οὐδὲν ὑπάρχει ἐπὶ γῆς πολυτιμότερον τῆς πίστεως εἰς τὴν ἀθανασίαν. Διότι τίς ἐξ ἡμῶν δὲν ἐχωρίσθη προῶως διὰ τοῦ θανάτου ἀπὸ προσώπου προσφιλεστάτου, καὶ τίς ἐξ ἡμῶν δὲν ἐδοκίμασεν ἐν τῷ βίῳ του, ὅτι ἐν τοιαύτῃ συμφορᾷ οὐδαμοῦ ἀλλοχοῦ δύναται νὰ εὕρῃ ἀνακούφισιν καὶ παρηγορίαν εἰμὴ ἐν τῇ πίστει εἰς τὴν ἀθανασίαν;

Ἄλλὰ καὶ δι' ἄλλον λόγον ἡ λύπη ἡ λελογισμένη καὶ ἐν μέτρῳ ἐκδηλουμένη δὲν ἀπαγορεύεται· διότι ἡ λύπη ἐν τῷ βίῳ ἡμῶν δύναται ν' ἀποβῇ εἰς ἡμᾶς πολλὰ καὶ ὠφέλιμα. Τὴν λύπην καθιέρωσε καὶ ἐξηγήσατο ἡ θρησκεία ἡμῶν. Ὁ Χριστὸς διήλθε τὸν βίον ἐν μέσῳ θλίψεων, ἐμακάρισε δὲ τοὺς πενθοῦντας καὶ διωκομένους. Εἰς τοὺς μαθητάς αὐτοῦ προεῖπεν ὅτι θὰ ἔχωσι θλίψεις ἐν τῷ κόσμῳ. Οἱ Ἀπόστολοι διδάσκουσιν ὅτι εἶναι ἀνάγκη νὰ δοκιμάσωμεν θλίψεις, καὶ ὅτι ἡ θλίψις συνεπάγεται τὴν ὑπομονὴν καὶ τὴν ἐλπίδα. Ναί, ἡ λύπη εἶναι ἀληθὲς σχολεῖον παιδαγωγώσεως, ἡ λύπη μάλιστα, τὴν ὁποίαν δοκιμάζομεν, ὅταν ὁ θάνατος τραυματικῇ ἀνιάτῃ τὴν καρδίαν ἡμῶν. Ἡ λύπη αὕτη μὰς

διδάσκει, πόσον ἀσταθὴ καὶ μάταια εἶναι τὰ ἐπίγεια ἀγαθὰ καὶ οἱ ἀνθρώποι, ἐκ τῶν ὁποίων ἐξηρτήσαμεν τὴν εὐτυχίαν ἡμῶν, καὶ ἀναγκάζει ἡμᾶς νὰ στρέψωμεν τὴν προσοχήν εἰς ἀγαθὰ μονιμώτερα καὶ πνευματικώτερα, νὰ ἐπιζητήσωμεν κατ' ἐξοχὴν τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ δίκαιον, νὰ σπεύδωμεν μάλιστα εἰς τὴν ἀρετὴν, ἐν τῇ ὁποίᾳ μόνη ὑπάρχει ἡ ἀληθὴς εὐτυχία.

Ἡ λύπη καθιστᾷ ἡμᾶς εὐαίσθητους πρὸς τὰς θλίψεις τῶν ἄλλων, καὶ ἐμπνέει εἰς ἡμᾶς τὴν εὐγενῆ ἀρετὴν τῆς φιλανθρωπίας. Ἡ ἀδιάκοπος εὐτυχία καθιστᾷ πολλάκις τὸν ἀνθρώπον ἀναισθητὸν πρὸς τὰς συμφορὰς τοῦ πλησίον. Ὁ εὐτυχὴς σπανίως αἰσθάνεται τὴν δυστυχίαν τοῦ ἄλλου. Μόνος ἐκεῖνος ὅστις ἐδοκίμασε τὴν λύπην, αἰσθάνεται τὴν λύπην τῶν ἄλλων. Μόνος ἐκεῖνος, ὅστις ἐδάκρυσεν, αἰσθάνεται τὰ δάκρυα τῶν ἄλλων καὶ κλαίει μετ' αὐτῶν· καὶ σπεύδει αὐθορμήτως ν' ἀνακουφίσῃ τὴν λύπην τῶν ἄλλων, νὰ σπογγίσῃ τὰ δάκρυα αὐτῶν, νὰ πράξῃ πᾶν ὅ,τι δύναται ἵνα παρηγορήσῃ τὸν πενθοῦντα.

Ἡ λύπη ἐνισχύει τὴν εὐσέβειαν· διότι ἐν μέσῳ τῶν θλίψεων καὶ δοκιμασιῶν ἀναγκάζομεθα νὰ κλινώμεν γόνυ ἐνώπιον τῶν ἀνεξερευνήτων βουλῶν τῆς θείας Προνοίας καὶ νὰ ἐπαναλαμβάνωμεν μετὰ τοῦ Ἰησοῦ πρὸς τὸν οὐράνιον ἡμῶν Πατέρα· Πλὴν, οὐχ ὡς ἐγὼ θέλω, Πάτερ, ἀλλ' ὡς σύ· γενηθήτω τὸ θέλημά σου. Καὶ οὕτω ἡ λύπη ἐνισχύει ἡμᾶς ἐν τῇ ὑποταγῇ εἰς τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ καὶ ὁδηγεῖ εἰς τὴν ἀληθῆ καὶ τελείαν εὐσέβειαν. Ἀλλὰ καὶ ἄλλως ἐνισχύει ἡμᾶς ἡ λύπη εἰς τὴν εὐσέβειαν· διότι ἐν τῷ μέσῳ τῆς λύπης καὶ στενοχωρίας μὴ δυνάμενοι νὰ εὐρώμεν ἀλλοχοῦ παρηγορίαν, ἀναγκάζομεθα νὰ καταφύγωμεν εἰς τὴν ἀνωθεν παρηγορίαν, ἀναγκάζομεθα νὰ προσφύγωμεν εἰς τὸν Σωτῆρα ἡμῶν, ὅστις εἶπε πρὸς ἡμᾶς «Δεῦτε πρὸς με πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι, κἀγὼ ἀναπαύσω ὑμᾶς». Καὶ ἀποδεικνύεται οὕτω ὅτι ἡ θρησκεία εἶναι ὁ πολυτιμότερος ἡμῶν φίλος, καὶ παρ' αὐτῇ μόνῃ δυνάμεθα νὰ εὐρώμεν πηγὴν ἀναψυχῆς καὶ παρηγορίας ἐν τῇ θλίψει ἡμῶν.

Καὶ εἰς τὴν διόρθωσιν δὲ ἡμῶν τὰ μέγιστα συντελεῖ ἡ λύπη. Ἐν τῷ μέσῳ τῆς λύπης, τὴν ὁποίαν αἰσθανόμεθα διὰ τὴν ἀπώλειαν ἐπιγεῖων ἀγαθῶν καὶ προσώπων προσφιλεστάτων, ἐν τῷ μέσῳ τῆς φρίκης, ἡ ὁποία κυριεύει τὴν ψυχὴν ἡμῶν, ὅταν ἰστάμεθα ἐνώπιον τοῦ βαρὰθρου τῆς τελείας ἀπελπίσεως καὶ τῆς πλήρους καταστροφῆς, εἰς τὸ ὅσον φέρουσιν ἡμᾶς δοκιμασίαι καὶ παρεκτροπαὶ παντοειδεῖς, οὐχὶ σπανίως συνερχόμεθα εἰς ἐκτουούς, ἀναγνώριζομεν ὅτι ἡμεῖς συνήθως εἴμεθα οἱ αἵτιοι τῆς λύπης καὶ τῆς συμφορᾶς, καὶ ὡς ὁ ἄσωτος υἱὸς ἐπανερχόμεθα εἰς τὸν οὐράνιον πατέρα καὶ εὐκρινῶς μετανοοῦντες σωζόμεθα. Ναί, σκληρύνονται πολλοὶ ἐν τῷ μέσῳ τῶν θλίψεων καὶ δοκιμασιῶν, ἀλλὰ καὶ πόσοι ἐν αὐταῖς ἐξαγνίζονται ἠθικῶς καὶ ἐπανερχονται εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ καθήκοντος καὶ τῆς ἀρετῆς!

Ἀληθῆ ἀνακούφισιν καὶ παρηγορίαν δυνάμεθα νὰ εὐρώμεν ἐν τῇ λύπῃ ἡμῶν, ὅταν ἀναλογιζόμεθα, πόσον αὕτη δύναται νὰ ὠφελήσῃ ἡμᾶς. Ἀς εὐλογώμεν τὴν θείαν Προνοίαν, ὅτι καὶ διὰ τῆς λύπης, καὶ διὰ τῶν θλίψεων καὶ δοκιμασιῶν ὁδηγεῖ ἡμᾶς εἰς τὸν προορισμὸν ἡμῶν, καὶ ὡς φροντίζωμεν νὰ χρησιμοποιώμεν αὐτάς πρὸς τὸ ἀληθὲς ἡμῶν συμφέρον. Ἀς εὐλογώμεν τὸν Σωτῆρα ἡμῶν, ὅστις διὰ τῆς διδασκαλίας τοῦ ἐξηγήσατο τὴν λύπην, διὰ τοῦ παραδείγματος τοῦ καθιέρωσε μὲν τὰς θλίψεις καὶ δοκιμασίας, κατέστησε δὲ ἡμᾶς ἱκανοὺς νὰ ὑπομένωμεν καὶ ἡμεῖς αὐτάς ἀγογγύστω, ἔχοντες πάντοτε πρὸ ὀφθαλμῶν τοὺς λόγους αὐτοῦ πρὸς τοὺς μαθητάς του· «Ἐν τῷ κόσμῳ θλίψιν ἔχετε· ἀλλὰ θαρσεῖτε, ἐγὼ νενίκηκα τὸν κόσμον».

ΔΑΣΟΥΣ ΕΜΠΡΗΣΜΟΣ

Ραγίζεται ἡ καρδία τοῦ ἀνθρώπου, τοῦ μὴ ἀποκτηνθέντος ἀνθρώπου, εἰς τὸ φρικτὸν θέαμα, ὅπερ παρουσιάζει μία ἀνεπανόρθωτος καταστροφή. Ἀπέραντος ἔκτασις, εἰς αὐτὰ τὰ πρόθυρα τῶν Ἀθηνῶν, καλυπτομένη ὑπὸ πολλῶν χιλιᾶδων πεύκων, σκορπιζόντων ἄρωμα καὶ ὑγείαν εἰς ὅλην τὴν Ἀττικὴν, ἀπέραντος ἔκτασις ἀπὸ τῆς προχθῆς παρουσιάζει μαῦρον θέαμα κολάσεως καὶ ἐρημώσεως. Χεῖρες, τὰς ὁποίας ἔαν δὲν συλλάβῃ καὶ ἀποκόψῃ ἡ δικαιοσύνη τῶν ἀνθρώπων, εἶθε νὰ μεταβάλλῃ ἡ θεία δικαιοσύνη εἰς ἄμορφα συντρίμματα, ὅπως εἶναι οἱ πυρίκαυστοι ἐκεῖνοι δαυλοὶ, χεῖρες ἀνθρώπων, λέγουσι, κινουμένων ἀπὸ ἀνόσιον συμφέρον ἔθεσαν τὸ πῦρ.

Ἡ ἐκ μικροῦ σπόρου προσπάθων νὰ ἀναστήσῃ ἐν φυτόν, καὶ προφυλάττων καὶ ποτίζων αὐτὸ καθ' ἑκάστην μετὰ μερίμνης καὶ στοργῆς, ὡς φαντασθῇ τὴν ἀπειρον ἐργασίαν τῆς φύσεως πρὸς παραγωγὴν ἐνὸς ὁλοκλήρου τοιοῦτου δάσους. Χρόνοι μακροὶ κατέθεσαν τὰ θέληματα τῶν κλοκακρίων καὶ τῶν χειμῶνων τῶν τὰ φύχῃ καὶ τῶν ἀνοίξεων καὶ τῶν φθινοπορίων τῶν τὰς συγκεκριμένων θερμοκρασιῶν, ὅπως φύλλον πρὸς φύλλον ἀναπτύσσῃ τὸν πράσινον ἐκεῖνον κόσμον. Φύλλον πρὸς φύλλον τὰ ἐθώπευον καὶ τὰ ἐνίσχυον οἱ ἀνεμοὶ καὶ τὰ ἐρράντιζον τὰ νέφη καὶ τὰ ἐδρυσόλουν ἡ αὐγὴ ἐπὶ μακρὰς σειρὰς ἐτῶν, ὅπως ἀπὸ μικρῶν καὶ ἀδιοράτων τὰ μεγαλῶν καὶ τὰ καταστήσῃ εὐεργετικὰ καὶ ὠραῖα. Καὶ πόσους κινδύνους διέφυγον. Ἐξερρήγνυτο πλησίον αὐτῶν ἡ θύελλα καὶ παρεμέριζεν ὁ κεραυνὸς μὴ τὰ ἐγγίσῃ καὶ τὰ καύσῃ. Κατήρχοντο ἀπὸ τῶν ὀρέων καταρράκταις ὕδατων καὶ ἀντὶ νὰ τὰ βλάψωσιν, ἐξερρίζουν τούνκντιον τοὺς πλησίον αὐτῶν παρασίτους καὶ ἐπιδημασίους θάμνους. Ὡς νὰ ἦσαν δὲ ταῦτα ἔμψυχα καὶ λογικὰ πλάσματα, ἐξεδήλουν τὴν εὐγνωμοσύνην τῶν δι' ἔργων ὑψίστης φιλανθρωπίας! Ποῖος μέγας χημικὸς ἐφευρὲ τὸν τρόπον ν' ἀπολυμάνῃ δωρεὰν τὰς πνοὰς τὸν ἀέμερον, τῶν μεταφερόντων μακρόθεν τὰ ἐλώδη μιάσματα, νὰ μυρῶνῃ αὐτάς καὶ νὰ τὰς καθιστᾷ τόσοις ζωογόνους; Ποῖος μέγας ὑδραυλικὸς ἐφευρὲ τὸν τρόπον νὰ προσελκύῃ ἀδαπάνως τὰ ὕδατα τῶν νεφῶν ἐπὶ τὴν αὐχμηρὰν καὶ φλέγουσαν γῆν; Ποῖος μέγας ἐπιχειρηματίας ἔσται, ἐφαντάσθῃ τῶν μὲν, μὴ ἔχουσιν ἀνάγκη τροφῆς καὶ ποιέμενων, οὐδὲ φόδου λύκων, παρέχουσιν ὅμως ἀφθονον τὸ γάλα τῆς ρυτίνης τῆς, δωρεὰν καὶ ἀδαπάνως, εἰς τὰς ἀνάγκας τῶν ἀνθρώπων.

Οἱ ἀρχαῖοι θεοποιήσαντες τὰς δυνάμεις τῆς φύσεως κατέστησαν αὐτάς σεβαστάς θεὰς καὶ προσφίλους. Πᾶν δένδρον ἦτο κατοικίᾳ μιᾶς περικαλλοῦς καὶ ἀγαθοεργῆς Ἀμαδρυάδος, ἡς ὅμως ἡ ζωὴ ἐτελείετο μετὰ τοῦ δένδρου· οἶον ὑψηλὸν δίδαγμα ἀλλὰ καὶ ὁποία προχθῆς πικρὴ ἀγαθοποιῶν πνευμάτων!

Ὁ φίλος ἡμῶν καὶ ἐταῖρος κ. Σβορώνος ἐπέδεξεν ἡμῖν πρὸ τίνος παράστασιν ἀρχαίαν ἐπὶ νομίσματος, εἰκονίζουσαν τὴν πρόπουσαν εἰς τοὺς καταστροφεῖς τῶν δασῶν τιμωρίαν. Ἀμαδρυάδες τις καθήκται ἐπὶ δένδρου, ὅπερ θρασυὶς ὑλοκόμοι προσπαθοῦσι ν' ἀποκόψωσιν· ἐνῷ ὅμως καταφέρουσι βαρὺν τὸν πέλεκυν, δύο δράκοντες ἐξέρχονται ἀπὸ τῶν ἐπενεχθέντων εἰς τὸ δένδρον τραυμάτων καὶ ὀρμῶσιν ἀμείλικτοι τῶν καταστροφῶν τιμωροί. Τὴν παράστασιν ταύτην ὑπέδειξεν ὁ κ. Σβορώνος εἰς τὴν Φιλοδασικὴν ἐταιρείαν ὡς τὸ πρέπον ἐπὶ τῇ σύμβολον.

Ἀλλὰ πόσον ἐπώδυνον τὸ ἔργον ἐταιρείας, ἥτις, παρ' ὅλον τὸν εὐγενῆ σκοπὸν καὶ παρ' ὅλην τὴν ἀφοσίωσιν καὶ στοργὴν, δι' ἧς τὴν περιέβαλεν αὐτὴ ἡ ὑψηλοτάτη πρὶν κήπισσα Σοφία, ἡ σεπτὴ νύμφη καὶ ἐφορος τῶν Ἑλληνικῶν δασῶν, βλέπει τοὺς μὲν ἀγῶνας καὶ τὰ ἔργα πρὸς ἀναδά-

σωσιν τῆς χώρας βραδέως καὶ ἐπιπόνως χωροῦντα, τούναντιον δὲ ταχὺ καὶ ἀκάθεκτον τὸ παμφάγον πῦρ τῶν ἐμπρηθῶν, τὸ ἐντὸς ὀλίγων ὥρων καταστρέφον, ὅτι δεκάδες ἐταιρειῶν οὐδὲ μετὰ πάροδον μακρῶν χρόνων θὰ δυνηθῶσι νὰ ἀναπληρώσωσιν!

Οἱ τιμωροὶ δράκοντες τῆς ἀρχαίας παραστάσεως, ἀντικαταστήσαντες ὑπὸ τῶν κατὰ τῶν ἐμπρηστῶν διατάξεων τοῦ ποινικοῦ νόμου, δέχονται σιωπηλοὶ πᾶς διὰ τῶν πελέκων πληγὰς καὶ τὸν διὰ τοῦ πυρὸς θάνατον. Τὰ δὲ καθαυθέντα ἀγαθοεργὰ τῶν Δρυάδων πνεύματα, δὲν ἐγνώμεν ἀκόμῃ ν' ἀντικαταστήσωμεν διὰ τῆς πρεπούσης διδασκαλίας. Ἄν ἐσίγησε τῆς μυθολογίας ἡ φωνὴ καὶ οὐδὲν ἐμπνέει πλέον φόβον, ἔδει, ἐκλαϊκευομένη δεδόντως ἡ φωνὴ τῆς ἐπιστήμης ν' ἀποτελέσῃ τὸ πρῶτον κήρυγμα καὶ θεμέλιον τοῦ ἔργου τῶν φιλοδασικῶν. Τῆς ἀναδάσώσεως ἔδει νὰ προηγηθῇ τὸ ἔργον τῆς σωτηρίας καὶ περιφρουρήσεως τῶν ὑπαρχόντων δασικῶν θησαυρῶν, ἐνὸς τῶν ὁποίων θηροῦμεν ἡδὴ ἀσκόπως τὴν ἀνεπανόρθωτον ἀπώλειαν.

Ἡ ἐπιστήμη θὰ ἐπαρουσιάζετο οὐχὶ ἀποκηρύττουσα ἢ ἐξορίζουσα, ἀλλὰ δικαιούσα καὶ υἱοθετοῦσα τοὺς δράκοντας τῆς μυθολογίας. Αὐτοὶ οἱ τιμωροὶ δράκοντες, θὰ ἔλεγε, ζῶσι καὶ ὑπάρχουσιν, ἡ δὲ ἐκδίκησις αὐτῶν θὰ ἐκρύβῃ ἡμᾶς καὶ τὰ τέκνα ἡμῶν μέχρι τρίτης καὶ τετάρτης γενεᾶς.

Ὁ βοτανικὸς Ὀρφανίδης, ὁ δαρφνοστεφὴς καὶ ὡς ποιητῆς καὶ ὡς βαθύς ἐπιστήμων, ἔγραψε ποτὲ ποιητικωτάτην εἰκὼν, πραγματευόμενος περὶ μάθημα περὶ διασπορᾶς τῶν φυτῶν ἐπὶ τῆς γῆς. Τῆς εἰκόνος ταύτης ἡ θεὰ ἔδει νὰ γίνῃ προσοχὴ εἰς πάντας τοὺς Ἑλληνας, βεβαίως δὲ ὁ Ἑλληὴν, ὅστις θὰ ἐβλεπεν αὐτὴν ἢ θὰ τὴν ἤκουε περιγραφομένην, μάλιστα ἐν νεαρᾷ ἡλικίᾳ, ὅτε τὰ καλὰ μαθήματα εἰσέρχονται κατευσθεῖαν εἰς τὴν καρδίαν, ὁ Ἑλληὴν, λέγομεν, οὗτος, οὐδέποτε θὰ ἐξέπιπτε καὶ κατήντα ἐμπρηστής ἢ καταστροφεὺς δασῶν.

Ἰδοὺ ἡ εἰκὼν:

Ἰδῆτε τὸν καταπληκτικὸν ἐκεῖνον ὄγκον, ὃν ἐσχημάτισαν μυριάδες ἀπειροὶ γενεῶν τῶν θαλασσιῶν ζωοφύτων, καὶ ὅστις δι' ὀρυγμοῦ τινὸς ὀδήσεως τοῦ πυθμένος τῆς θαλάσσης ἀναβῆκε εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ οὐρανοῦ, φέρων ἄλλη ποικιλομόρφων καὶ ποικιλοχρῶν φυτῶν· παρατηρήσατε παρ' αὐτῇ τὴν μελαγχρὴν ἐκείνην καὶ ἀγρίαν νήσον, ἥτις ὡς πομπὴ ἀναβάνει ἐπὶ τῆς ἐκ τοῦ βοῦθου τῆς θαλάσσης διὰ τῆς τεραστίας δυνάμεως τοῦ νεοτρίκου πυρὸς τοῦ πλανήτου μας, τῆς δυνάμεως ἐκεῖνης ἥτις παρήγαγεν ἐν ποτὶ ὀφθαλμοῦ τὰ γιγαντώδη ὄρη τῶν Ἀλπίων καὶ τὴν σειράν τῶν ἱμαλαίων· ἰδῆτε αὐτὴν σκυμένην, καίουσαν, ἀχνίζουσαν· οἱ μέλανες βράχοι τῆς ἐμπνέουσιν φρίκην, καὶ ἡ ὅλη ἀποψὺς αὐτῆς σοὶ λέγει ὅτι εἶναι τέκνον ἀποτρόπαιον τοῦ ὀρυζήτου Ἡρακλείτου· ἐσπευσμένως φεύγει μακρὰν αὐτῆς· ἡ πέρις πεδωλωμένη θαλάσσα βράζει, καὶ θεῖον πνιγρὸν δαμνὰ καὶ τρυφὰ στῆθι σου καὶ κόπτεται τὴν ἀναπνοήν σου. Ἄλλ' ἂν ἦτο δυνατόν, ἀναγνώστα μου, νὰ ἐπιστρέψῃς μετὰ τινος αἰώματος ἐκ τοῦ τάφου σου καὶ νὰ ἐπισκεφθῇς ἀμφοτέρους ταύτας τὰς νήσους, δυσκόλως ἦθελες τὰς ἀναγνωρίσεις· διότι ἦθελες ἰδῆ δάσκη μὲ δένδρα γιγαντώδη νὰ κοσμήσῃ τοὺς ἀπορράγας βράχους τῶν· ἦθελες ἰδῆ πεδία εὐφροσύνης, σχηματισθέντα εἰς τὰς λεκάνας τῶν κοιλῶν τῶν, νὰ παρῶσιν τὸν καρπὸν καὶ τὸ σάκχαρον, ἀμείλεις δὲ καὶ ἑλαιώνας ἐκεῖ ὅπου σήμερον βασιλεύει ἡ ἐρημώσις καὶ ὡς τῶν φωνῶν δὲν ἀκούεται ἦθελες ἰδῆ στεφανηφόρον λαόν, φαιδρὸν καὶ ἄδοντα νὰ τραγῇ τὰ πολέμια αὐτῶν προϊόντα. Π' συνέβη; καὶ πῶς μεταβλήθη ἡ ἀχαρὴ ἐκείνη ἐρημία, ὅ ἥδης ἐκεῖνος εἰς παράδεισον; ἰδοὺ ἡ ἱστορία του.

Ὁ χρόνος καὶ αἱ ἀποστοφικαὶ ἐπιδράσεις κατ' ἀρχὰς ἐπὶνεγκον μικρὰν τινα ἀποσύνθεσιν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῶν ἀγίων βράχων τῶν· τὰ ὕδατα τῶν βροχῶν διέλυσαν τὸ δεινὸν ἐκεῖνο στρώμα τῆς πρὸ ὀλίγου ἀδιαλύτου ὕλης, ἥτις κατεκλύθη εἰς τὰς ρωγμὰς τῶν βράχων, ἡ καταδάσα συνηθροίσθη εἰς τὰ εὐρύτερα κοίλα μέρη τοῦ ἐδάφους· Συγχρόνως οἱ διηλεκτοὶ πνέοντες ἀνεμοὶ ἔφερον ἐπὶ τῶν πτερύγων αὐτῶν μυριάδας σπερμάτων, μικρῶν ἀποσπληνθέντων καὶ ἰσῶς λευκῶν, ἅτινα βλαπταντα ἐσχημάτισαν τὰ πρῶτα φυτὰ, δι' ὧν ἐκαλύφθη ἡ γυμνότης τῶν βράχων. Οἱ λευκῆς οὗτοι, ἀπορροφῶντες τροφὴν καὶ ὑγρότητα ἐκ τῆς ἀτμοσφαιρᾶς, ἐξηκολούθησαν διαδεχόμενοι ἀλλήλους ἐπὶ σειράν γενεῶν, καὶ διὰ τῶν ν-

ρωθέντων και αποστεινθέντων λειψάνων των εσχηματίσθη επί των νήσων ή πρώτη φυτική γή (humus). Μετά τινα έτη τους λειχήνας διεδέχθησαν πολ-
λαι γενεαί χλοερών βρύων, περ δέλλουσιν τους βράχους ως πεχέις τάπη-
τες, οτινες, διά της διαδοχικής καταστροφής των, όπως και οι λειχήνες,
επηύξησαν το γεώδες στρώμα της φυτικής γής των κοιλωμάτων. Έν τω δέ
ταύτα άνευ διακοπής συνέβησαν, νέφη πυκνά αποδημητικών περιστερών και
έλλων πτηνών περιοδικώς διαδυνάμυνται, εξέλεξαντο έλληλοδιδοχώς ως
σωτήριον σταθμόν των τους αποκρήνους βράχους των ξηρονήσων τούτων,
όπως αναπαυθώσιν εκ του καμάντου της υπερωκεανείου και μακρής οδοπο-
ρίας των. Σταθμεύοντα δέ έφησαν έντός μιας νυκτός παχύτατα στρώματα
κόπρου, μεθ' ών κατέλιπον πληθύν σπερμάτων των διαφόρων ή καρπών τους
όποιους έλλαχού έφαγον, και άτινα προητοιμάσθησαν εις βλάστησιν έντός
του θερμού στομάχου των. Τα σπέρματα δέ ταύτα, εδρόντα την προηγου-
μένης έτοιμασθείσαν φυτικήν γήν, εδλάστησαν, και εσχημάτισαν τα πρώτα
έλση δένδρων και θάμνων. Τέ έπόμενον έτος πάλιν οι αυτοί πτερωτοί του
αέρος περιήγηται, επιστρέφοντες εξ άλλης χώρας, ή και νέα σμήνη άλλων
πτηνών, άλλα καταθέτουσι σπέρματα επί του σταθμού τούτου, πλουτίζοντα
τα βλαστήσαντα νέα δάση, των όποιων τα καταπίπτοντα κατ' έτος φύλλα
διηλεκώς αφάνουσι την φυτικήν γήν, ενοόμενα μετά των μορίων των διε-
νεκώς αποσυνθετομένων βράχων. Καί ιδού μετά δέκα, ή εικοσιν αιώνας αι
ήφαίστειοι έκείνοι και έρημοι νήσοι, κατάφυτοι εκ πυκνοτάτων δασών, άτινα
παρεμποδίζουν την εξάμισιν των δάδων της βροχής, και συντελοῦσι προς
τα χαμηλότερα μέρη εις την ύπόγειον ταμίευσιν αυτών και τον σχηματι-
σμόν πηγών, ρυάκων, και ποταμών! Ιδού ή αυχηρή έρημος μεταβλήθη εις
εις παράδεισον! Ιδού, τέλος, κατόπιν της αυτοδημιουργίας ταύτης έρχό-
μενος ο περιπλανώμενος και τυχοδιωκτών άνθρωπος, ένα καταλάβη ως κτη-
μά του την πρότερον άγονον και άχαριν γήν, διότι εδρεν έν αυτῇ κλίμα

εύκρατον και υγιεινόν, καρπούς άφρόνους και εχόμεους προς τροφήν του,
φάρμακα διά τας νόσους του, ωφέλιμα και πολύτιμα ξύλα διά τας τέχνας
και την βιομηχανίαν του, χρυσόν, και άργυρον, και άδάμαντας προς χορ-
τασμόν της άπληστίας και της ματαιότητός του! Ιδού άναγνώστά μου,
τίνοι τρόποι εξ αποτροπαίων έρήμων μεταβάλλονται όλίγον κατ' όλίγον οι
βράχοι εις παράδεισους, δυνάμει των φυσικών νόμων, ου; έθεσεν ο πλάστης
του παντός και δι' ών εξακολουθεί να μεταμορφώνηται πάσα ύλη, προς
διατήρησιν των ζώντων εκ τῷ κόσμῳ τούτῳ πλάσμάτων.

Πόσον λυκοῦμαι άναγνώστη, διότι δεν δύναμαι να έκθέσω έν έκτάσει
τας μερικωτέρας εικόνας ταύτης της υπό τα όμματα μας βυθμηδόν, άλλ'
άνεγκαισθήτως, συμβαινούσης αυτοδημιουργίας, δυνάμει των άπαξ τεθέντων
νόμων υπό του δημιουργού. Πόσον δέ ήθελες έτι μάλλον άνοήσεις τῷ με-
γαλειῳ του δημιουργού αυτού, και πόσον καλῆτερος και ήθικώτερος ήθελες
είσαι, έν ήξευρες πάντα τα περίξ σου συμβαινόντα της φύσεως μυστήρια,
τα όποια, δυστυχώς, οι πλείστοι άγνοοῦσιν έν τῷ κόσμῳ τούτῳ!

* *

Άλλά και πόσον θα έλυπειτο ή ευγενής εκείνη φύσις
του ποιητού—βοτανικού, αν έβλεπε το αποτρόπαιον θέαμα
παράδεισου μεταβληθέντος αίφνης εις αυχηρήν έρημον, και
τουτο διά χειρὸς ελλήνων, μητροκτόνων, διότι καταστρέ-
φουσι την γήν της μητρός πατρίδος, και νιοκτόνων διότι
το πυρ, όπερ ήναψαν, θα καίη και θα φλογίζη διά της δι-
ψης, και των νόσων, τις οίδε, μέχρι τίνος γενεάς, τα τέκνα
αυτών!

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

Πλατεία Κάνιγγος. έν 'Αθήναις
ΕΤΟΣ ΕΝΝΑΤΟΝ

Εμπορική Σχολή

Γεωργική Σχολή

Μεταλλευτική Σχολή

Βιομηχανική Σχολή

Προπαιδευτικών Σχολείων

Οικοτροφείων Γαλλικών

Εσπερινά μαθήματα

Δελτίον των προόδων της Βιομηχα-
νίας και του Εμπορίου.

Προγράμματα αποστέλλονται
δωρεάν παντί τῷ αίτούντι

ΧΑΡΤΟΠΩΛΕΙΟΝ ΠΑΛΛΗ ΚΑΙ ΚΟΤΖΙΑ

Ατμοκίνητον τυπογραφείον

Το ήμέτερον τυπογραφείον συμπλη-
ρωθέν εσχάτως διά τελειοτάτων πιε-
στηρίων ειδικών διά την μετ' ακρι-
βείας έκτέλεσιν έπιμεμελημένων έργα-
σιών, πλουτισθέν δέ συγχρόνως δι' ά-
ναλόγων καλλιτεχνικών στοιχείων, δύ-
ναται ν' άνταποκριθῇ τελείως εις πά-
σαν άπαιτήσιν υπό έποψιν καλαιοθη-
σίας και ακριβείας.

Τμήμα έπισκεπτηρίων

Έκτυποῦνται έπισκεπτήρια επί γνη-
σίου άγγλικού χάρτου μη λείου (bris-
tol-mat) διά νέων καλλιτεχνικών
στοιχείων, τέλεια υπό έποψιν χάρτου
και χαρακτήρων.

ΑΓΓΕΛΙΑΙ "ΠΑΤΡΙΩΝ,,
Δημοσιεύονται μόνον μετά
έγκρισιν και κατ' άποκοπήν.

Εξεδόθησαν

Γ. Ν. ΧΑΤΖΗΔΑΚΙ

ΑΚΑΔΗΜΕΙΚΑ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ, ΛΑΤΙΝΙΚΗ

ΚΑΙ ΙΝΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΤΟΜ Α'.

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ Π. Δ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΟΔΟΣ ΛΥΚΟΥΡΓΟΥ 8

ΛΕΞΙΚΑ ΚΑΙ ΕΞΗΓΗΤΙΚΑ

Πληρες πρακτικόν σύστημα προς ενμάθησιν ξένων γλωσσών

ΓΑΛΛΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

- Λεξικόν Γαλλοελληνικόν υπό Ν. Κοντοπούλου 10.—
- Λεξικόν Έλληνογαλλικόν υπό Ν. Κοντοπούλου 10.—
- Γαλλική μέθοδος Otto-Κοντοπούλου..... 4.80
- Κλείς της Γαλλικής μεθόδου Otto-Κοντοπούλου 1.50
- Έλληνογαλλικοί διάλογοι..... 2.—

ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

- Λεξικόν Γερμανοελληνικόν υπό Α. Ν. Γιάνναρη 11.—
- Λεξικόν Έλληνογερμανικόν Ρ. Α. Ρουσοπούλου 12.—
- Γερμανική μέθοδος Otto-Σακελλαρίου..... 5.50
- Κλείς της Γερμαν. μεθόδου Otto-Σακελλαρίου 1.50
- Έλληνογερμανικοί διάλογοι υπό Α. Μανραάκη 2.—

ΑΓΓΛΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

- Λεξικόν Άγγλοελληνικόν υπό Ι. Περβανόγλου. 11.—
- Λεξικόν Έλληνοαγγλικόν υπό Ι. Περβανόγλου. 11.—
- Άγγλική μέθοδος Mauroi-Ψαρά. 5.50
- Κλείς της Άγγλ. μεθόδου Mauroi-Ψαρά.. 1.50
- Έλληνοαγγλικοί διάλογοι υπό Π. Ψαρά... 2.—
- Μικρά Άγγλ. μέθοδος προς χρήσιν των άρχαρίων
Ψαρά..... 2.—

ΙΤΑΛΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

- Ιταλική μέθοδος Sauer-Κανταχίδου..... 5.50
- Κλείς της Ιταλ. μεθόδου Sauer-Κανταχίδου. 1.50
- Έλληνοιταλικοί διάλογοι υπό Γ. Σ. Χοιδα... 2.—